

Ki érti meg az időt?

„Az örökkévalóságot is az emberi értelem elé tárta.” (Préd 3,11-új ford.)

Az emberi életet nagyon meghatározza az idő. De ki érti meg az időt?

Sok a tennivalónk. Az idő repül. Életünk különleges eseményei nem térnek többé vissza. Az idő egy olyan folyam, amely magával ragad bennünket. Órák..., napok..., hónapok..., évek... Az idő gyorsan telik.

És mégis, a Prédikátor könyvében levő ének (Préd 3) nem az idő múlásáról szól. Nem arról, hogy milyen kevés van belőle. Gyorsan telik és egyre öregebbek leszünk, de a Prédikátor nem erről énekel. Mi az időt hónapokban, órákban, percekben mérjük és azt mondjuk, hogy az idő pénz. A prédikátor itt a 3. részben levő énekében nem így látja: nem a gazdasági érték, hanem az emberi élet minősége jut kifejezésre.

Szemlélődés

A Prédikátor egy szemlélődő ember. Előbb vizsgálódik, mintsem hamar ítékezze. Sok mindent észrevesz és megjegyez. Arra figyel, ami körülötte történik: emberek születnek és emberek halnak meg. Új terveket szőnek és valósítanak meg, mások csalódást keltenek. Vannak, akik nevetnek, és vannak, akik sírnak. Mindennek megvan a maga ideje. Ideje van a vetésnek és ideje van az aratásnak. A Prédikátor mindezekre egy bizonyos távolságból néz. A maga világát, a mi világunkat mintha kívülállóként nézné. Térdre hullva imádkozik, hogy a rendelkezésre álló időben segíteni tudjon, hogy a köveket eltakarítsa és ne a másik ember megkövezésére használja. Így tisztítja meg szívét a rossz cselekedetektől, a durva szavaktól, mert ez az élet nem arra való, hogy a köveket egymásra dobáljuk. A prédikátor ezt ismeri fel! Nem egymást elítélni és egymásról rosszat mondani!

Mérlegelve

Most már az a kérdés, hogy felfogjuk-e mindezt, megértjük-e az időket? Különben ítéletként hangzik felénk: nem értitek az időket? A Prédikátor nagyon realista. Jól mérlegel. Látja, hogy ebben a változó világban minden arra mutat, hogy nem értjük a dolgok menetét. Gyakran a hívők sem értik. Ezért kell nekünk az Írásokat tanulmányoznunk – minél jobban, ahogy csak tehetjük, hogy megérthessük az időket szavát. Mert a háttérből hangzik Jézus vádló kérdése: **„Miért nem ismeritek fel ez időt?”** (Lk. 12,56/b - új fordítás).

Erről három dolgot mond a Prédikátor. Istennek hatalma van, hogy jó időket adjon nekünk. Aztán: az örökkévalóságot az értelmünk elé tárta. (A holland Bibliában így írja ezt: Az örökkévalóságot a szívünkbe helyezte.) A hajlamot, hogy az időket megértsük. És végül: Amit

Isten tesz, az nem múlik el. Ő az a többlet, amit mi nem értünk és nem is érthetünk meg. A mi értelmünk korlátozott, de a Prédikátor tanít bennünket, hogy vizsgáljuk meg a világ eseményeit és figyeljünk ez idő maradandó dolgaira.

Felülről való perspektíva

Ez időben fogod helyreállítani az országot? (a mennyországot) – így kérdezték a tanítványok a Feltámadottat. Az idők vagy a lehetőségek az Atya kezében vannak, - mondja Jézus. Ti vesztek erőt, minekutána eljő a Szentlélek.

Ezt jelenti az időt megérteni? Igen! Abban a tudatban élni, hogy erőt kap az ember a Szent Lélek által Isten sok mindent elrejtet előlünk, de Lelkének erejével gazdagít meg bennünket. Ezt jelenti, hogy az örökkévalóság a szívünkben van, vagy amiképpen Károli írja: Az örökkévalóságot az emberi értelem elé tárta. Ez az a másik lehetőség, a felülről való perspektíva. Az örökkévalóságot emberi értelemmel úgy foghatjuk fel, úgy érthetjük meg, ha Isten Lelkével élünk. Ha Isten Lelke munkálkodik bennünk. Így az eseményeket és az idő múlását már más megvilágításban látjuk. Mélyen bennünk ott van az ígéret: eljön Isten Királysága, Isten Országa.

Gerrit Achterberg erről így énekel:

Ősi válaszfalként semmi más nincsen,

A tudás kútja mélyén, mint az Isten.

Dr. T.T.J. Pleizier nyomán Csomay Árpád.